

To: (10)(2e) (10)(2e) @minvws.nl
 From: (10)(2e)
 Sent: Tue 7/7/2020 9:29:02 AM
 Subject: FW: Informatie over het dashboard
 Received: Tue 7/7/2020 9:29:03 AM

FYI

Van: (10)(2e)
 Verzonden: dinsdag 7 juli 2020 11:28
 Aan: (10)(2e) @nos.nl <(10)(2e)@nos.nl>; (10)(2e) @nieuwsuur.nl' <(10)(2e)@nieuwsuur.nl>
 Onderwerp: Informatie over het dashboard

Dag (10)(2e) (10)(2e)

Meteen even naar jullie allebei. Gisteren had ik al even contact met (10)(2e) en vanochtend werd ik gebeld door een collega van jullie die ik niet kende, ook over het dashboard. Die heb ik verwezen naar de website (<https://coronadashboard.rijksoverheid.nl/>) en hem een en ander laten zien. Hieronder ook nog even op de mail:

- Ik stuur jullie de passage over het dashboard uit de laatste Kamerbrief. De nieuwe gegevens zijn inmiddels allemaal opgenomen en het dashboard is sinds vrijdag officieel operationeel (niet meer een proefversie). We blijven nieuwe informatie toevoegen overigens. Zo krijgen we steeds beter zicht op de verspreiding van het virus en kunnen we het zo snel als mogelijk een halt toeroepen als het weer ergens uitbreekt.
- Op het dashboard staat nu een signaalwaarde bij IC-opnames (10 per dag, gemiddeld over 3 dagen), bij ziekenhuisopnames (40 per dag, gemiddeld over 3 dagen) en natuurlijk waarde 1 voor de R. Maar ook rioolwater of andere gegevens kunnen natuurlijk laten zien dat er ergens iets mis is. Of er ingegrepen moet worden, en waar ingegrepen moet worden, is nooit een automatisme op basis van één of enkele getallen. Dat zal altijd een analyse van de cijfers vragen en een bestuurlijke weging.
- In het verhaal van De Telegraaf is onze reactie helaas niet meegenomen. Die luidde: *Alles is er op gericht om het virus zo snel als mogelijk de kop in te drukken als het weer ergens opduikt. Daartoe is een dashboard ontwikkeld waar alle relevante informatie samenkomt. Zo kan sneller en lokaler ingegrepen worden als dat nodig is. Nederland is al ingedeeld in gezondheidsregio's, dat zijn de GGD's. Die komen overeen met de Veiligheidsregio's. Daar liggen draaiboeken klaar, die doorlopend aan de hand van de opgedane ervaringen worden aangepast. Daarbij wordt ook afgestemd met regio's over de grens. Mochten er maatregelen nodig zijn, dan worden die tijdig en duidelijk gecommuniceerd.*

Als jullie laten weten wat jullie de minister willen vragen, ga ik proberen om een moment in de agenda te vinden. Ik begreep van (10)(2e) dat ze een voorkeur heeft voor de loop van de middag. Ga mijn best doen.

Hoor graag van jullie. Fijne dag!

Groeten (10)(2e)

+++

Stand van zaken

Het virus is nog steeds onder ons, en daarom is het zaak nauwgezet te volgen of, en hoe het virus zich nationaal en regionaal verspreidt. Het dashboard is een belangrijk instrument om maximaal zicht op en inzicht te houden in de verspreiding van het coronavirus. Op 5 juni jl. heb ik een proefversie van het coronadashboard gepubliceerd. Het is de bedoeling dat het dashboard ons de komende periode een steeds scherper en completer beeld geeft van de verspreiding van het virus. Daarvoor is het ook essentieel dat ook de signaleringsprocessen goed georganiseerd zijn zodat snel opgeschaald kan worden waar nodig. Het proces van vroegsignalering wordt verder toegelicht in bijlage III.

De proefversie van het dashboard geeft cijfers weer over het aantal intensive care opnames, het aantal ziekenhuisopnames, het aantal positief geteste mensen, het aantal besmettelijk mensen en het reproductiegetal. Het dashboard wordt dagelijks uiterlijk om 17.00 uur geüpdatet. Het dashboard bevat ook specifieke indicatoren om de ontwikkelingen in de verpleeghuiszorg te kunnen volgen. Enkele van de voornaamste indicatoren zijn uitgesplitst naar Veiligheidsregio's. Het geeft bijvoorbeeld weer hoeveel mensen een positieve testuitslag hebben gehad in de afgelopen 24 uur of hoeveel ziekenhuisopnames er in die specifieke regio zijn geweest.

De indicator 'Intensive care-opnames per dag' is gewijzigd. Deze werd eerst samengesteld op basis van cijfers over COVID-bevestigde én -verdachte gevallen. De meeste mensen die als verdacht werden aangemerkt (0-5 gevallen per dag) blijken echter geen COVID-19 te hebben. Dat betekent dat het daadwerkelijke aantal IC-opnames lager ligt dan deze indicator aangaf.

Daarom zullen vanaf nu alleen bevestigde gevallen in het dashboard worden weergegeven.

Ik verwacht vóór 3 juli de eerste operationele versie van het dashboard gereed te hebben. Hierin zijn dan, aanvullend op de proefversie, de volgende uitbreidingen opgenomen:

- Het totaal aantal besmette verpleeghuislocaties op landelijk niveau;
- Het totaal aantal positief geteste mensen per Veiligheidsregio;
- Een signaalwaarde voor het aantal positief geteste personen (landelijk en regionaal);
- De trend in het aantal positief geteste personen;
- Verbeterde toelichting op de verschillende indicatoren.
- Opname van de eerste resultaten van de rioolwatersurveillance (zie onder).

In de periode na 3 juli voeg ik stap voor stap de andere ondersteunende indicatoren en de indicatoren voor vroegtijdige waarschuwing toe. Daarnaast onderzoek ik of bijvoorbeeld ook geaggregeerde gegevens vanuit de bron- en contactonderzoeken opgenomen kunnen worden, bijvoorbeeld het gemiddeld aantal opgespoorde positieve contacten.

Rioolwatersurveillance

In de afgelopen maanden heeft het RIVM op mijn verzoek een pilotstudie uitgevoerd naar het detecteren van het coronavirus in het afvalwater van 29 rioolwaterzuiveringsinstallaties (rwzi's). Eerder is dit type onderzoek ook al uitgevoerd om antibioticaresistentie en poliovirus in afvalwater op te sporen.

Uit de pilotstudie is gebleken dat het coronavirus al detecteerbaar is in feces voordat mensen symptomen ervaren. Dat betekent dat virussen afkomstig van mensen die niet ziek zijn (asymptomaten), mensen die nog niet ziek zijn (presymptomaten), alsook COVID-19 patiënten (symptomaten) in het rioolwater kunnen worden waargenomen. Rioolwater kan daarmee een belangrijke vroegsignaleringsindicator zijn voor het dashboard. Rioolwatersurveillance kan een belangrijke aanvulling zijn op de reguliere humane surveillance (zoals het testen en het bron- en contactonderzoek), omdat het coronavirus zich tijdens de eerste golf deels onder de medische radar verspreidde.

Ik heb het RIVM gevraagd om in samenwerking met de waterschappen, hoogheemraadschappen en de rwzi's trapsgewijs een programma op te zetten zodat het afvalwater van alle 352 rwzi's in Nederland dagelijks bemonsterd wordt. Doel is volledige operationalisering van dit programma vóór 1 september 2020. Per 1 juli zullen de eerste gegevens uit de pilot al op het dashboard weergegeven worden op het niveau van veiligheidsregio's. Uiterlijk 1 september is er sprake van een fijnmazige landelijke bemonstering, bijvoorbeeld op het niveau van een verzorgingsgebied van een rwzi (gemeente- of wijkniveau). Juist in regio's met weinig besmettingen, dus relatief weinig testen, kan het virus hiermee mogelijk sneller gesignaleerd worden.

Signalen afkomstig uit de rioolwatersurveillance zullen aanleiding geven voor het RIVM om – aan de hand van humane surveillance – nader onderzoek te doen in een specifieke regio. Zo kunnen deze gegevens samen mogelijk een veel beter beeld geven van de verspreiding van het virus op lokaal of regionaal niveau. Zodat we veel sneller nieuwe oplevingen kunnen indammen. Het RIVM zal daarnaast onderzoeken of en hoe de data uit de rioolwatersurveillance ook ingezet kunnen worden om nog beter inzichtelijk te maken hoe het virus zich verspreidt tussen regio's en of en in welke mate er nieuwe introducties plaatsvinden vanuit het buitenland.

Voor zover bekend loopt Nederland internationaal voorop in dit type nationale onderzoek om coronavirus op te sporen. Later dit jaar bekijk ik in samenwerking met het RIVM of en hoe deze systematiek van rioolwatersurveillance op langere termijn ook ingezet kan worden voor de surveillance van andere ziekteverwekkers dan het coronavirus. Ik streef er naar uw Kamer zo snel mogelijk nader te informeren over dit onderzoeksprogramma.